

PROJEKT

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO
z dnia

w sprawie przekazania Wojewodzie Mazowieckiemu rocznej informacji z realizacji w 2021 roku „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Wołomińskim na lata 2016-2021”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 528) oraz art. 35a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.), Rada Powiatu Wołomińskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przekazuje się Wojewodzie Mazowieckiemu roczną informację z realizacji w 2021 roku „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Wołomińskim na lata 2016-2021”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wołomińskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA

Adam Lubiak

Rada Prawna

Julina Kapalska

ZASTĘPCA DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Wołominie
Agata Żędzian-Andrzejczyk

Uzasadnienie

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 35a ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.) powiat przekazuje Wojewodzie roczną informację z realizacji powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Rada Powiatu Wołomińskiego Uchwałą Nr XXV – 256/2016 dnia 17 marca 2016 r. przyjęła do realizacji „Powiatowy Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Wołomińskim na lata 2016-2021”.

Realizując powyższą uchwałę, przedkłada się Radzie Powiatu informację z realizacji programu w 2021 r., stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zwróciło się do podmiotów wskazanych w Programie o udzielenie informacji o stopniu realizacji uchwalonego przez Radę Powiatu Programu. Poproszono również o informację o innych dodatkowych działaniach skierowanych do środowiska osób niepełnosprawnych, nie ujętych w Programie, które zostały podjęte w 2021 roku.

W odpowiedzi otrzymano informacje z gmin Powiatu Wołomińskiego, wydziałów merytorycznych Starostwa Powiatowego, Powiatowego Urzędu Pracy, samorządowych jednostek organizacyjnych oraz innych specjalistycznych instytucji, placówek oświatowych i organizacji pozarządowych.

Informacja z realizacji w 2021 roku Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021 dla Powiatu Wołomińskiego

W dniu 17.10.2016 r. Rada Powiatu Wołomińskiego przyjęła Uchwałę Nr XXV-256/2016 „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021 dla Powiatu Wołomińskiego”.

W związku z dyspozycją zawartą w art. 35a ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.) samorząd powiatowy przekazuje wojewodzie coroczną informację z realizacji przyjętego Programu.

W związku z powyższym, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie zwróciło się do podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych, o udzielenie informacji o stopniu realizacji Programu i zrealizowanych działaniach w 2021 r.

W odpowiedzi otrzymaliśmy informacje z gmin i ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu wołomińskiego, wydziałów merytorycznych Starostwa Powiatowego, Powiatowego Urzędu Pracy, Szpitala Powiatowego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, zespołów szkół specjalnych, poradni psychologiczno -pedagogicznych oraz organizacji pozarządowych.

Realizacja poszczególnych celów Programu w 2021 r.

Cele strategiczne Programu były realizowane w ramach działań własnych przez poszczególnych realizatorów Programu oraz w ramach różnego rodzaju programów, projektów i innych zadań zleconych. Podane dane i informacje liczbowe są często danymi szacunkowymi, nie wszyscy realizatorzy przekazywali dane liczbowe, bardziej natomiast skupili się na rodzaju podjętych działań niż na danych liczbowych oraz wysokości środków finansowych na realizację zadań.

Cel strategiczny I. Zwiększenie możliwości samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej		
Lp.	Cele szczegółowe	Zrealizowane działania
1.	Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych	– Wyplacono specjalny zasiłek opiekuńczy – skorzystało 164 osób z niepełnosprawnością; kwota 463 420,00 zł; – wyplacono świadczenie pielęgnacyjne – skorzystało 2 564 osób z niepełnosprawnością; kwota 21 041 124,93 zł; – wyplacono świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób chorych i z niepełnosprawnością - skorzystało 260 osób. <u>Realizatorzy:</u> Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszcu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jadowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce. – Prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych i terapeutycznych dla osób niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie w Klubie „Muminki” - skorzystało 15 osób; kwota 45 000,00 zł (dofinansowanie ze środków powiatu). <u>Realizatorzy:</u> Klub Osób Niepełnosprawnych „Muminki” w Zielonce. – Prowadzenie terapii zajęciowej w zakresie: treningu kulinarnego, treningu spędzania wolnego czasu, treningu porządkowego, pracowni modelarsko-stolarskiej, pracowni botaniczno-ogrodowej; – Prowadzenie zajęć reedukacyjnych, treningów umiejętności społecznych i interpersonalnych, mających na celu wzrost poczucia własnej wartości, sprawstwa oraz zwiększenia poczucia wpływu na własne życie; – Prowadzenie pracy indywidualnej z uczestnikami w zakresie treningów funkcjonowania w życiu codziennym: treningu budżetowego, kulinarnego czy higienicznego; – Prowadzenie pracy zajęciowej odpowiedniej do typu schorzenia uczestników, ich możliwości oraz zainteresowań. W środowiskowych domach samopomocy łącznie przebywało 142 uczestników; łączny budżet 3 258 803,00 zł w ramach przekazanej dotacji od Wojewody Mazowieckiego, w tym:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób doznających choroby psychicznej, prowadzony przez powiat wołomiński, który ma swoją siedzibę w Kobyłce przy ul. Poprzecznej 18 A - dla **34 uczestników; kwota 661 205,00 zł;**
- 2) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej, jako zadanie zlecone, który ma swoją siedzibę w Radzyminie ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 1 – dla **25 uczestników; kwota 583 125,00 zł;**
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony przez powiat wołomiński, który ma swoją siedzibę w Tuszcu, ul. Szkolna 4 – dla **23 uczestników; kwota 538 113,00 zł;**
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadzony przez TPD Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach, ul. 3-go Maja 14, jako zadanie zlecone - dla **25 uczestników; kwota 599 400,00 zł.**
- 5) Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej, dla osób z zaburzeniami psychicznymi, który ma swoją siedzibę w Wołominie przy ul. Mieszka I 1 – dla **35 uczestników; kwota 960 687,00 zł, w tym 83 727,00 zł (środku z budżetu gminy).**

Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobyłce, Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej w Radzyminie, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tuszcu, Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach, Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie Samopomocy prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej.

Realizowanie zadań w zakresie rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej w formie terapii zajęciowej: artterapii (zajęcia plastyczne), biblioterapii (czytanie książek), ludoterapii (zajęcia świetlicowe, pikniki, gry i zabawy), muzykoterapii (terapia śpiewem), silwoterapii (kontakt z drzewami i przyrodą), ergoterapii (terapia pracą, zajęcia manualne), kinezyterapii (ćwiczenia usprawniające), filmoterapii (terapia filmami fabularnymi, przyrodniczymi itp.), rehabilitacji leczniczej.

wydano 36 decyzji o umieszczeniu w domach pomocy społecznej, w tym do:

- DPS Zielonka – 8 decyzji;
 - DPS Radzymin – 28 decyzji.
- W domach pomocy społecznej łącznie przebywało 164 osoby, w tym w:
- DPS Zielonka - 62 osoby;
 - DPS Radzymin - 102 osoby.

Średni miesięczny koszt utrzymania w domach wynosił: Radzymin – 4 793,97 zł, Zielonka – 4 687,13 zł.

Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Dom Pomocy Społecznej w Zielonce.

- Pomoc w formie dystrybucji żywności w ramach programu operacyjnego pomoc żywnościowa – skorzystało 110 środowisk, w tym 52 osoby z niepełnosprawnością.

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce.

– Pomoc uczestnikom w dotarciu do lekarzy specjalistów, umawianie wizyt wg. potrzeb uczestników.
 – Organizacja zajęć ruchowych, propagowanie aktywnego stylu życia.
Realizatorzy: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobyłce, Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej w Radzyminie, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tuszczu, Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach, Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Dom Pomocy Społecznej w Zielonce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszczu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jadowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce.

– Realizacja programu „Opieka 75+” – wsparcie w zakresie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób powyżej 75 roku życia, które są osobami samotnymi - **skorzystało 20 osób.**
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.

– Realizacja programu „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2021 w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem równoważnym. W powiecie wołomińskim program realizowany był w dwóch formach:

1) świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego z podziałem na gminy realizujące program:

Gmina	Liczba osób	Kwota wydatkowana na realizację usługi w formie pobytu dziennego
Klembów	8	65 116,80
Radzymin	9	79 759,55
Zielonka	3	12 539,47
Marki	7	54 093,00
Ząbki	20	60 445,13
Wołomin	4	25 221,60
Suma	51	297 175,55

2) świadczenie usługi specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki realizowane przez specjalistów w ramach umowy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie – **skorzystały 52 osoby; kwota 92 874,00 zł, w tym 4 248,38 zł (środek własne powiatu).**
Realizatorzy: *Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Żąbkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiełbowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonce, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.*

– Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego poprzez wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym z podziałem na gminy realizujący program:

Gmina	Liczba osób	Środki finansowe wydankowane na realizację programu
Dąbrówka	18	179 753,33
Thuszcz	33	386 541,75
Radzymin	37	342 296,41
Zielonka	6	98 959,29
Marki	7	334 960,00
Wołomin	14	97 182,59
Suma	115	1 439 693,37

– Realizatorzy: *Ośrodek Pomocy Społecznej w Thuszczu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonce.*

– Wypłata zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka do 16 roku życia – **skorzystało 5 476 osób; kwota 4 408 963,52 zł;**

– wypłata zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności – **skorzystało 5 407 osób; kwota 5 053 337,40 zł;**

– wypłata zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat – **skorzystały 162 osoby; kwota 157 131,36 zł.**

Realizatorzy: *Ośrodek Pomocy Społecznej w Thuszczu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jadowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce,*

	<i>Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce.</i> – Prowadzenie zajęć ukierunkowanych na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną takich jak: rehabilitacja ruchowa, logopedia, zajęcia z psychologiem, zajęcia muzyczno-teatralne, plastyczno-twórcze, fotograficzne, komputerowe - skorzystało 40 osób. <u>Realizator:</u> <i>Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach.</i> – Zorganizowanie 2 wyjazdów sportowo - turystyczno- integracyjnych: • wyjazd nad morze - skorzystało 50 osób; kwota 42 000,00 zł; • wyjazd do Janowa Lubelskiego – skorzystało 50 osób; kwota 52 870,00 zł. – Zorganizowanie okolicznościowego spotkania integracyjnego z okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski połączonego z obchodami 70 rocznicy powstania Koła PZN Wołomin, które miało na celu zintegrowanie osób niewidomych i słabo widzących, zwiększenie ich aktywności, przygotowanie do sprawniejszego funkcjonowania w społeczeństwie oraz nabycie motywacji do dalszej rehabilitacji - udział wzięło 150 osób; kwota 14 280,00 zł. <u>Realizator:</u> <i>Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.</i> – Realizowanie programu Zima z Uśmiechem 2021 oraz Lato z Uśmiechem 2021. Program skierowany był do uczniów szkół specjalnych w wieku od 8 do 24 lat, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i ze spektrum autyzmu. Na program „Zima z Uśmiechem 2021” środki zostały wydatkowane w kwocie 6 006,13 zł a na program „Lato z Uśmiechem 2021” środki zostały wydatkowane w kwocie 44 297,74 zł; łącznie skorzystało 34 uczestników. <u>Realizatorzy:</u> <i>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie, Szkoła Podstawowa Specjalna w Radzyminie, Wydział Edukacji i Kultury Starostwa Powiatowego.</i>
2.	Zwiększenie dostępu do leczenia, pomocy terapeutycznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych – Realizacja zajęć specjalistycznych: integracja sensoryczna, dogoterapia, muzykoterapia, socjoterapia, doradztwo zawodowe, logopedia, komunikacja alternatywna, terapia słuchu metodą Johansena; – Pomoc w kierowaniu do specjalistów poza szkołą, diagnozowanie i wydawanie opinii; – Zapewnienie opieki stomatologicznej, pielęgniarstwa szkolnej. <u>Realizatorzy:</u> <i>Zespół Szkół Specjalnych w Wołominie, Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku, Szkoła Podstawowa Specjalna im. Marii Konopnickiej w Radzyminie.</i> – Działania edukacyjne z zakresu promocji zdrowia i propagowania zdrowego stylu życia, w tym: • „Walczymy z cukrzycą” - kwota 23 000,00 zł; • profilaktyka i wsparcie w chorobach społecznych - kwota 16 000,00 zł. <u>Realizatorzy:</u> <i>Stowarzyszenie Diabetyków Wołomin w Wołominie, Fundacja Zdrowa Porcja Kultury z Kobyłki.</i>

	– Poradnictwo w zakresie fizjoterapii mające na celu szybszy powrót do sprawności fizycznej osób po operacji chirurgicznej, ginekologicznej lub porodzie „Fizjoterapia w profilaktyce i leczeniu nietrzymania moczu u kobiet edycja IV” - kwota 19 980,00 zł. – Profilaktyka zaburzeń psychicznych, w szczególności u kobiet w depresji poporodowej oraz osób chorych onkologicznie edycja VIII - kwota 37 000,00 zł. <u>Realizator:</u> Fundacja „Spektrum” w Wołominie
	– Pomoc w zorganizowaniu sprzętu rehabilitacyjnego dla osób z niepełnosprawnością – 7 osób otrzymało wsparcie w postaci przekazania sprzętu (balkoniki, wózki, łóżko rehabilitacyjne); – Pomoc w złożeniu dokumentów w celu otrzymania dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego – 40 osób otrzymało pomoc. <u>Realizatorzy:</u> Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klembowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jadowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.
	– Realizacja zajęć terapeutycznych dla dzieci z niepełnosprawnością. – Realizacja turnusów fizjoterapeutycznych w oparciu o metody Medek, Maes, terapia czaszkowo-krzyżowa dla dzieci z opóźnieniem psychoruchowym wynikającym z problemów neurologicznych. <u>Realizator:</u> Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Rehabilitacyjna ASQ.
	– Organizacja dowozu do środowiskowego domu samopomocy w Ząbkach na zajęcia rehabilitacyjne dla 8 osób; kwota 40 400,00 zł. <u>Realizator:</u> Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Wołominie.
	– Organizacja szczepień przeciwko COVID-19. Podopieczni otrzymali dwie dawki szczepionki oraz trzecią przypominającą. <u>Realizatorzy:</u> Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Dom Pomocy Społecznej w Zielonce.
	– Wsparcie psychologiczne, socjalne, edukacyjne i duchowe pacjentów hospicjum oraz ich rodzin zarówno w czasie choroby członka rodziny chorej jak i po jego śmierci - kwota 40 000,00 zł; – świadczenia rehabilitacyjne dla osób objętych opieką paliatywną przez Hospicjum – kwota 80 000,00 zł. – <u>Realizatorzy:</u> Hospicjum Opatrzności Bożej w Wołominie.

	– Wykonywanie zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych u mieszkańców domu pomocy. – Prowadzenie kontroli nad systematycznością pobierania leków. Realizacja rehabilitacji ruchowej, codziennej gimnastyki ogólnej i kondycyjnej, indywidualnych ćwiczeń przy sprężce, rehabilitacji przyłóżkowej i indywidualnej. – Prowadzenie zabiegów fizykoterapeutycznych (laseroterapii, magnetoterapii, ultradźwięków, światłolecznictwa, elektroterapii). – Zapewnienie opieki podczas wyjazdów do placówek medycznych (konsultacje lekarskie, zabiegi itp.). – Zabezpieczenie czystości i porządku w pokojach mieszkańców i innych pomieszczeń domu. <u>Realizator:</u> <i>Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Dom Pomocy Społecznej w Zielonce.</i>
3.	Podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw i uprawnień – Realizacja zajęć tematycznych dot. problematyki praw osób z niepełnosprawnością oraz organizacja szkolnych uroczystości związanych z obchodami m. in.: Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnością, Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka, Światowego Dnia Świadomości Autyzmu, Światowego Dnia Zespołu Downa, Światowego Dnia Chorego, Światowego Dnia Mózgowego Porażenia Dziecięcego. <u>Realizator:</u> <i>Zespół Szkół Specjalnych im. Ks. Jana Twardowskiego w Wołominie, Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku.</i> – Praca socjalna z osobami z niepełnosprawnością oraz ich rodzinami, prowadzenie zajęć i rozmów w zakresie przysługujących praw i uprawnień dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego. <u>Realizatorzy:</u> <i>Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszczu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jadowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klenbowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce, Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Rehabilitacyjna ASQ, Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Dom Pomocy Społecznej w Zielonce, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tuszczu, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobyłce.</i>
4.	Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – Przystosowanie infrastruktury placówek pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnością, w tym m. in.: w podjazdy umożliwiające swobodny dostęp do budynku, oznakowanie miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością, wyposażanie w bezprogowe, automatyczne i rozsuwane drzwi wzbudzone na detektor ruchu. <u>Realizatorzy:</u> <i>Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Urząd Miasta Marki, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tuszczu, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Tuszczu, Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Dom Pomocy Społecznej w Zielonce, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.</i>

	– Dostosowanie placówki do standardów obowiązujących dla obiektów, w których prowadzone są zajęcia dla osób z niepełnosprawnością – budowa nowej siedziby Środowiskowego Domu Samopomocy w Wołominie. Nowa lokalizacja Domu mieści się w Kobyłce przy ul. Poprzecznej 18A. Budynek jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 4 703 124,09 zł. Środki pochodzą z budżetu powiatu jak i z dofinansowań z rezerwy celowej budżetu Wojewody oraz z rządowego funduszu inwestycji lokalnych. <u>Realizator:</u> Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobyłce, Wydział Inwestycji, Remontów i Administracji Starostwa Powiatowego. – Przeprowadzony został audyt budynków UMiG, na podstawie którego wprowadzone są udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami. Infrastruktura pomocy społecznej tylko częściowo spełnia wymogi dla osób ze szczególnymi potrzebami. <u>Realizator:</u> Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie. – Zakup schodolazu krocącego do klubu „Senior+”. <u>Realizator:</u> Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkach. – Realizacja zajęć związanych z Komunikacją Alternatywną i Wspomagającą AAC (ang. Augmentative and Alternative Communication). – Bezpłatne konsultacje z okazji Miesiąca AAC. – Warsztaty, prelekcje dla rodziców dotyczące komunikacji alternatywnej. <u>Realizator:</u> Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Rehabilitacyjna ASQ. – Egzekwowanie przepisów prawa budowlanego. Zwracanie szczególnej uwagi na: • zapewnienie warunków niezbędnych do korzystania z obiektu budowlanego przez osoby niepełnosprawne w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich, jak również na poprawne wykonanie miejsc postojowych, podjazdów oraz pochylni dla osób z niepełnosprawnością; • wyposażenia obiektów w dźwigi osobowe zgodnie z projektem budowlanym zatwierdzonym decyzją o pozwoleniu na budowę. Dokonano łącznie 127 kontroli w obiektach użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego i budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego. <u>Realizator:</u> Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Wołominie.
5.	Zaspokajanie indywidualnych potrzeb osób – Prowadzenie indywidualnych zajęć terapeutycznych dla uczestników, w oparciu o indywidualne potrzeby i bieżącą sytuację życiową. <u>Realizatorzy:</u> Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobyłce, Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony

- przez Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej w Radzyminie, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy nr 3 w Thuszczu, Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Ząbkach, Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Dom Pomocy Społecznej w Zielonce.
- Dofinansowanie do posiłków w placówkach dla dzieci niepełnosprawnych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” dla 4 uczniów; kwota 1 690,00 zł.
Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce.
 - Wsparcie dla osób w podeszłym wieku z niepełnosprawnościami, polegające na dostarczeniu zakupów, artykułów podstawowej potrzeby, w tym artykułów spożywczych, środków higieny osobistej w zakresie ochrony przez zakażeniem COVID-19 w związku z utrzymującym się stanem epidemii - 143 osoby otrzymały wsparcie.
Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klenbowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.
 - wypłata zasiłków stałych – skorzystało 785 osób z niepełnosprawnością; kwota 4 732 024,21 zł;
 - wypłata zasiłków okresowych – skorzystały 73 osoby z niepełnosprawnością; kwota 91 443,13 zł;
 - wypłata zasiłków celowych – skorzystało 387 osób z niepełnosprawnością; kwota 537 539,77 zł;
 - wypłata zasiłków specjalnych celowych – skorzystało 31 osób z niepełnosprawnością; kwota 13 746,00 zł.
Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej w Thuszczu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jadowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klenbowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce.
 - Realizacja programu „Najpierw tlen dla Mamy i Taty” w ramach pomocy wytchnieniowej. Zajęcia z psychologiem oraz fizjoterapeutą.
Realizator: Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Rehabilitacyjna ASQ w Wołominie.
 - Udzielanie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnością. Środki finansowe przekazane z PFRON zgodnie z algorytmem na zadania wyniosły 2 117 894,00 zł (wykorzystano 2 117 794,00 zł), w tym na:
 - dofinansowanie do kosztów i działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej. Wyplacono dofinansowanie w wysokości 520 704,00 zł;
 - dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych. Wyplacono dofinansowanie w wysokości 736 251,00 zł dla 250 osób, w tym dla 1 osoby fizycznej prowadzącej

	działalność gospodarczą. • dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego. Wyplacono dofinansowanie w wysokości 325 429,00 zł dla 238 osób. • dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych i technicznych oraz w komunikowaniu się. Wyplacono dofinansowanie w wysokości 515 811,00 zł dla 167 osób. • dofinansowanie do sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Wyplacono dofinansowanie w wysokości 19 599,00 zł dla 3 organizacji. – Realizacja Programu „Zajęcia Klubowe WTZ”. Na realizację zadania otrzymano kwotę 66 420,00 zł, w tym 64 800,00 zł na prowadzenie zajęć klubowych w WTZ oraz 1 620,00 zł na obsługę programu. W ramach realizowanego zadania wydatkowano ogółem 51 601,84 zł z czego wykorzystano 49 981,84 zł na prowadzenie zajęć klubowych w WTZ oraz 1 620,00 zł na obsługę programu – skorzystało 12 osób. <u>Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.</u>
	– Orzekanie o stopniu niepełnosprawności - wydano 2 471 orzeczeń, w tym 567 orzeczeń o niepełnosprawności i 1 904 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności; – wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej - wydano 814 legitymacji; – wydawanie kart parkingowych - wydano 511 kart. <u>Realizator: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności</u>
6. Rozwój wczesnego wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych	– Realizacja zajęć w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka – skorzystało 12 dzieci. – Realizacja programu „Za Życiem” - skorzystało 130 dzieci łącznie przeprowadzono 12 162 godziny zajęć; kwota 851 133,74 zł. <u>Realizator: Zespół Szkół Specjalnych im. Ks. Jana Twardowskiego w Wołominie.</u> – Zapewnienie dzieciom z niepełnosprawnością specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. <u>Realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobyłce.</u> – Objęcie pomocą diagnostyczną dzieci z niepełnosprawnościami, wydano: • opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju – 207 opinii; • orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – 69 opinii; • orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – 512 opinii; • dodatkowo wydano 317 różnych opinii. <u>Realizatorzy: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tuszcu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonce.</u>

7. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych

- Realizacja programu „Aktywna Tablica”. Program umożliwił szkołom stworzenia miejsca przeznaczonego do nauki i stymulowania rozwoju uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. **Kwota zakupu sprzętu 61 250,00 zł;**
 - Realizacja Programu „Laboratoria Przyszłości”. Program realizowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech. W ramach programu doposażono pracownie szkolne i sale lekcyjne. **Kwota 65 000,00 zł.**
- Realizatorzy: *Zespół Szkół Specjalnych w Wołominie, Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku.*
- Realizacja programu „Rehabilitacja Pcovidowa”. Powiat Wołomiński przekazał szkole w ramach programu: 2 bieżąco elektroniczne, tor do nauki chodzenia, wioślarka, orbitrek, trampolinę - **kwota przekazanego sprzętu 24 600,00 zł**
- Realizator: *Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku.*
- Stypendium „TALENT” za osiągnięcia sportowe, artystyczne i naukowe – dla 6 osób.
 - Zakup sprzętu interaktywnego: podłoga interaktywna i monitory interaktywne - **łącznie kwota dofinansowania ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wynosiła 36 936,57 zł.**
 - Udział w Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE).
 - Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem metody ACC – lekcje online.
- Realizator: *Zespół Szkół Specjalnych im. Ks. Jana Twardowskiego w Wołominie.*
- Organizacja dowozu dzieci i młodzieży do placówek wsparcia – **99 uczniów skorzystało z dowozu do placówki.**
 - Dofinansowanie dowozu dziecka do placówki przez rodzica – **19 uczniów skorzystało z dowozu do placówki.**
- Realizatorzy: *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, Urząd Miasta w Zielonce, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszczu.*
- Zapewnienie kształcenia specjalnego dzieciom w przedszkolach oraz uczniom w szkołach podstawowych i w liceum ogólnokształcącym – **objęto wsparciem 32 dzieci z niepełnosprawnością w przedszkolu oraz 153 uczniów w szkołach podstawowych i w liceum ogólnokształcącym.** Wszystkim dzieciom i uczniom posiadającym orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego zorganizowano pomoc ze strony specjalistów, nauczycieli współorganizujących kształcenie specjalne oraz psychologów. **Środki wydatkowane na ten cel w przedszkolach 1 481 656,00 zł oraz w szkołach 5 263 009,00 zł.**
- Źródło: *Urząd Miasta Marki.*

Cel strategiczny II. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym powiatu oraz podniesienie poziomu świadomości społecznej w obszarze niepełnosprawności

Lp.	Cele szczegółowe	Zrealizowane działania
1.	Kształtowanie wśród społeczeństwa postaw i zachowań sprzyjających integracji	– Utworzenie klubu „Senior+” dla 55 uczestników, w którym realizowane były następujące formy wsparcia: • organizowanie zajęć sprzyjających rozwojowi pasji i zainteresowań; • prowadzenie zajęć sprzyjających integracji środowiska osób niesamodzielnych. <u>Realizatorzy:</u> <i>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klenbowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonce.</i> – Realizacja zajęć profilaktyczno-reintegracyjnych dla 249 uczniów w placówkach oraz spotkań dla rodziców (2 spotkania), w ramach wsparcia w zakresie trudności związanych z powrotem do szkół po okresie zdalnej edukacji. – Prowadzenie treningu umiejętności społecznych dla dzieci z problemami adaptacyjnymi. Wykonano badania przesiewowe w placówkach dla 12 osób. <u>Realizator:</u> <i>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Thuszu.</i> – Zorganizowanie zajęć profilaktycznych: • depresja, czy dotyczy także nas - „Moje życie, moja największa wartość”. Zajęcia dla uczniów klas VII-VII – skorzystało 9 klas, w tym 202 osoby. • warsztaty online dla rodziców dotyczące uzależnienia od multimediiów – „Czy dotyczy już mojego dziecka”, „Jak wychować szczęśliwe dziecko w dobie pandemii (profilaktyka lęku i depresji)”, „Wspieranie dzieci i młodzieży w budowaniu motywacji do podejmowania działań i nauki”. <u>Realizator:</u> <i>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zielonce.</i> Zorganizowanie wycieczek i wyjazdów tematycznych: – pielgrzymka do Lasek – udział we Mszy św. dziękiemnej za beatyfikację Matki Róży Czackiej i Prymasa Wyszyńskiego - skorzystało 54 osoby; kwota 1 400,00 zł; – wyjazd do teatru na spektakl „Przychodzi baba do lekarza” - skorzystało 40 osób; kwota 2 350,00 zł; – wycieczka śladami obrońców Ojczyzny 1920 r - skorzystało 40 osób; kwota 2 350,00 zł; – występy kabaretu „Hrabi” - skorzystało 28 osób; kwota 2 800,00 zł; – wycieczka do Żelazowej Woli i Niepokalanowa - skorzystało 35 osób; kwota 3 150,00 zł; – wycieczka do Świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie - skorzystało 33 osoby; kwota 3 150,00 zł; – wycieczka do Drohiczyzna - skorzystało 38 osób; kwota 3 150,00 zł. <u>Realizator:</u> <i>Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie.</i>

2.	Edukacja społeczna mająca na celu przełamywanie barier społecznych związanych z niepełnosprawnością	– Prowadzenie wykładów, dyskusji i pogadanek dotyczących problematyki niepełnosprawności. <u>Realizator: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Wołominie</u>
3.	Stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	– Udział w akcji sprzątanie świata. – Udział w akcjach i zawodach sportowych m.in.: tydzień z tenisem stołowym, dzieciaki do raket, sześciłwiłki turniej piłki nożnej online, Igrzyska „Bez Barier”. – Promowanie twórczości osób z niepełnosprawnością m. in.: wystawa pt. „Dzieci-Dzieciom”. – Udział w wycieczkach szkolnych m. in.: do Skansenu Kultury Ludowej i Ziemskiej w Kuligowie, zwiedzanie wirtualnego teatru historii „Niepodległa” w Wołominie, pikniku integracyjnym „Razem możemy więcej”. <u>Realizatorzy: Zespół Szkół Specjalnych im. Ks. Jana Twardowskiego w Wołominie, Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku.</u>
4.	Podnoszenie kompetencji społecznych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	– W ramach projektu XIX edycji konferencji REHA FOR the BLIND in POLAND w dniach 10-13 września pod hasłem „Dostępność na serio” w Centrum Nauki Kopernik oraz w Pałacu Kultury i Nauki odbyło się spotkanie osób niewidomych i słabowidzących połączone z wykładami i wystawami prezentującymi najnowsze osiągnięcia techniki ułatwiające życie codzienne jak również przemieszczanie się w przestrzeni publicznej osób z dysfunkcją narządu wzroku. W spotkaniu wzięło udział 10 osób. <u>Realizator: Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie,</u> – Realizacja zajęć: trening umiejętności społecznych dla dzieci z autyzmem, zespołem Aspergera oraz niepełnosprawnością sprzężoną. – Organizacja turnusów edukacyjno-terapeutycznych dla dzieci z zespołem Downa. <u>Realizator: Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Rehabilitacyjna ASQ.</u>
5.	Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”	W ramach programu przyznano dofinansowanie dla 159 wniosków w kwocie 809 420,00 zł, w tym: Moduł I 1. Obszar A – likwidacja barier transportowych - skorzystało 11 osób; kwota 60 752,00 zł. 2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym - skorzystało 26 osób; kwota 140 293,00 zł. 3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się - skorzystało 14 osób; kwota 216 760,00 zł. 4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej - skorzystało 12 osób; kwota 32 143,00 zł. Moduł II - Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym - skorzystało 96 osób; 359 472,00 zł. <u>Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie</u>

6.	Wzrost uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym – Zwiększenie samodzielności i aktywności osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi poprzez prowadzenie systematycznych działań edukacyjnych i terapeutycznych. <u>Realizator: Zespół Szkół Specjalnych im. Ks. Jana Twardowskiego w Wołominie, Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku.</u> – Udział w kursie rękodzieła w ramach Klubu Nowe Możliwości. – Udział w kursie komputerowym w ramach projektu Cyfrowy Senior. Dla 5 mieszkańców w domu pomocy. <u>Realizatorzy: Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie, Dom Pomocy Społecznej w Zielonce.</u> – Działania edukacyjne z zakresu promocji zdrowia i propagowania zdrowego stylu życia. Zorganizowanie kiermaszu prac wykonanych przez uczestników WTZ. <u>Realizator: Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”</u>
	Cel strategiczny III. Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnej
Lp.	Zrealizowane działania
1.	– Realizacja projektu „Bądźmy Aktywni” dotycząca aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością (indywidualne poradnictwo, trening pracy, kursy zawodowe) – skorzystało 21 osób. <u>Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klenbowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce.</u> – Realizacja projektu „O! Tworzymy Twoją Przyszłość”. Działania w projekcie skierowane były do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Uczestnikami projektu były również osoby z niepełnosprawnością - 20 os. (10K, 10M) w wieku aktywności zawodowej. Wsparcie odbywało się na podstawie ścieżki reintegracji stworzonej indywidualnie dla każdej osoby (indywidualna diagnoza potrzeb i potencjału uczestników) z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej lub zagrożenia sytuacją problemową, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb uczestników. Uczestnikom projektu zaoferowano wsparcie w następujących formach: trening kompetencji życiowych, trening kompetencji społecznych, trening kompetencji osobistych, trening motywacji, poradnictwo psychologiczne, prawne i społeczne, trening pracy, kursy zawodowe, warsztaty ekonomii społecznej, indywidualne doradztwo zawodowe, kursy i szkolenia, warsztaty terapeutyczne, zajęcia psychoruchowe. <u>Realizatorzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,</u>

2.	Wsparcie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez umożliwianie nabywania oraz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych	– Zatrudnienie osób z niepełnosprawnością przez Spółdzielnię Socjalną „Pożytek” w Tłuszczu m.in. w celu realizacji usług opiekuńczych nad osobami niepełnosprawnymi. Budżet Spółdzielni pozyskany z dochodów ze sprzedaży usług i towarów. Realizator: <i>Spółdzielnia Socjalna „Pożytek” w Tłuszczu.</i> – Organizowanie wycieczek do zakładów pracy m. in.: apteki, cukierni, sklepu, poczty. – Organizowanie warsztatów – w barze „Bistro” Ostrówek. – Udział w praktykach wspomagających w Ośrodku Wychowawczym dla Dzieci Niepełnosprawnych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Ostrówku. Realizator: <i>Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku.</i> – Organizowanie zajęć komputerowych. Dzięki tej możliwości uczestnicy gotowi na podjęcie zatrudnienia mogli uzyskać nowe, pomocne umiejętności. Uczestnicy, którzy aktywnie poszukują pracy mogli liczyć na pomoc w zakresie tworzenia CV i listów motywacyjnych oraz przygotowania się do rozmów kwalifikacyjnych. Realizator: <i>Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kobyłce.</i> – Objęcie wsparciem doradcy zawodowego w ramach działań punktu informacyjno-konsultacyjnego – 4 osoby zostały objęte wsparciem. Realizator: <i>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach.</i> – Zgłaszanie osób poszukujących zatrudnienia w Urzędzie Pracy, – Kierowanie osób z orzeczeniem do Firm zatrudniających osoby niepełnosprawne. Realizator: <i>Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie</i> – W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wołominie zarejestrowało się 201 osób niepełnosprawnych, z czego 24 to osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Indywidualny plan działania został przygotowany dla 88 osób niepełnosprawnych. W roku sprawozdawczym: • 8 osób niepełnosprawnych skorzystało z porad indywidualnych; • 83 osoby z niepełnosprawnością podjęły zatrudnienie i zostały wyłączone z ewidencji urzędu; • 1 osoba z niepełnosprawnością odbyła szkolenie indywidualne; • 1 osoba podjęła zatrudnienie w ramach refundacji wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej; • 1 osoba realizowała umowę dotyczącą dofinansowania do oprocentowania zaciągniętego kredytu na kontynuowanie działalności gospodarczej; • 5 osób skorzystało z dofinansowania na otwarcie działalności gospodarczej;
3.	Promowanie w środowisku pracodawców idei zatrudniania osób niepełnosprawnych	
4.	Wsparcie przedsiębiorczości osób niepełnosprawnych	

	Środki finansowe w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych przekazane z PFRON zgodnie z algorytmem na zadania wyniosły 205 357,36 zł. Realizator: <i>Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie.</i>
Cel strategiczny IV. Zwiększenie współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu powiatu wołomińskiego	
Lp.	Zrealizowane działania
1.	Cele szczegółowe Współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu Powiatu Wołomińskiego – Zespół Szkół Specjalnych im. Ks. Jana Twardowskiego w Wołominie nawiązał współpracę z Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej oraz z firmą Tago w zakresie pozyskania paczek świątecznych i paczek na zakończenie roku szkolnego. – Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku nawiązał współpracę z Kołem Gospodyń Wiejskich w Tule w zakresie realizacji zajęć pt. „Zdrowa żywność wizytówka wsi w naszej okolicy”. – Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku nawiązał współpracę z Stowarzyszeniem Potok Serc z Jarzębiej Łąki w zakresie realizacji zajęć z hipoterapii i dogoterapii. – Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach nawiązał współpracę z podmiotami ekonomii społecznej w celu realizacji usług opiekuńczych w zakresie realizacji programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”, „Opieka Wytchnieniowa”. – Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „EMPATIA” nawiązało współpracę z zakładem pracy chronionej zatrudniającym osoby z doświadczeniem choroby psychicznej. – Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „EMPATIA” nawiązało współpracę z Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligentalną Koło w Wołominie w ramach projektu: Droga do włączenia osób z niepełnosprawnością w rynek pracy. – Urząd Miasta Marki nawiązał współpracę z Fundacją Pomocna Ręka w sprawie projektu „Zawsze RAZEM naturalnie” – skorzystało 12 osób ze sprzężoną niepełnosprawnością; kwota dofinansowania 5 000,00 zł. – Urząd Miasta w Zielonce współpracował w ramach programu współpracy z organizacjami: 1. Polskim Związkiem Niewidomych Okręg Mazowiecki Koło Terenowe w Wołominie – dofinansowanie wycieczki osób niewidomych i słabowidzących – kwota 5 054,00 zł. 2. Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego – dofinansowanie zajęć dla osób niepełnosprawnych z terenu miasta Zielonka w świetlicy edukacyjno-terapeutycznej w Żąbkach – kwota 3 446,00 zł. 3. Fundacją Idylla – dofinansowanie warsztatów artystycznych dla osób z niepełnosprawnością z Zielonki – kwota 1 500,00 zł.

	– Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Wołominie przekazał Przedszkolu nr 9 im. Jasia i Małgosi w Wołominie dotację do projektu „Dotykam Pątykiem Nieba”. Projekt umożliwił realizację działań terapeutycznych dla dzieci z ww. przedszkola oraz innych dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie bezpośredniego obcowania z przyrodą. Udział wzięło 120 dzieci, w tym 12 dzieci z niepełnosprawnością; kwota 24 791,00 zł. – Powiat wołomiński dofinansował w ramach programu współpracy z organizacjami: 1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zgromadzenia Księży Marianów w ramach pracy Hospicjum Domowego na realizację programu „Intensywne wsparcie rehabilitacyjne drogą do lepszego życia Hospicjum” - kwota 48 000,00 zł. 2. Zgromadzenie Małe Dzieło Boskiej Opatrzności Księży Orionistów Prowincja Polska w Warszawie w ramach pracy Hospicjum Opatrzności Bożej w Wołominie na realizację programu „Intensywne wsparcie rehabilitacyjne drogą do lepszego życia w Hospicjum” – kwota 48 000,00 zł.
2.	Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się organizacją kształcenia osób niepełnosprawnych – Powiat wołomiński współpracował ze Szpitalem Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie w ramach realizacji programów i profilaktycznych akcji zdrowotnych. Szpital na zlecenie Starostwa zorganizował i przeprowadził 5 programów profilaktycznych na terenie powiatu wołomińskiego skierowanych do mieszkańców wszystkich gmin z terenu powiatu. W programie uczestniczyło 1 671 osób; przeprowadzono około 1 000 badań specjalistycznych; 626 osób zostało skierowanych do konsultacji lekarskich.
3.	Współpraca samorządów lokalnych z terenu Powiatu Wołomińskiego – Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Wołominie otrzymał wsparcie od Burmistrza Wołomina w zakresie dofinansowania wyjazdów turystyczno- rekreacyjnych oraz zorganizowania obchodów Międzynarodowego Dnia Białej Laski.

PODSUMOWANIE

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2021 dla Powiatu Wołomińskiego w zdecydowanej większości jego zapisów został zrealizowany w 2021 roku.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć wpłynęła pozytywnie na społeczne i materialne warunki życia niepełnosprawnych mieszkańców powiatu wołomińskiego oraz na ograniczenie zjawiska ich wykluczenia społecznego.

Głównym celem zrealizowanych zadań była aktywizacja społeczna, życiowa i zawodowa zarówno dzieci, dorosłych jak i osób starszych posiadających różnego rodzaju dysfunkcje. Bardzo ważne było włączenie do działań samych osób z niepełnosprawnością. Podejmowano działania mające na celu wsparcie rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnością, poprzez organizację szkoleń, warsztatów, grup wsparcia.

Realizowano przedsięwzięcia kierowane do najmłodszych mieszkańców powiatu, przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych, związane ze zmianą społecznego wizerunku osób z niepełnosprawnością i ograniczania zjawiska dyskryminacji.

Pomimo ograniczeń finansowych, podejmowano działania w sferze przeciwdziałania niepełnosprawności i usprawnienia systemu opieki i rehabilitacji.

Placówki oświatowe podejmowały działania nakierowane na uczniów z niepełnosprawnością, realizując wczesną interwencję, terapię oraz przygotowanie uczniów do codziennego życia tak, aby stali się jak najbardziej zaradni i samodzielni, umieli sterować własnym zachowaniem oraz mogli uczestniczyć w życiu społecznym. Działania były również kierowane do uczniów bez orzeczeń o niepełnosprawności, otwierając ich na świat osób z niepełnosprawnością.

Pomimo ciągle rosnącej świadomości społecznej dotyczącej rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnością, w dalszym ciągu obserwuje się utrudnienia, związane z ich zatrudnieniem. Podejmowane były różnorodne inicjatywy w zakresie rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnością i uzyskanie przez nich kwalifikacji zawodowej.

Niepokojący jest fakt, że w dalszym ciągu na problemy osób z niepełnosprawnością mają wpływ warunki makroekonomiczne. Głównymi powodami skłaniającymi osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny do ubiegania się o pomoc są w szczególności: ubóstwo, bezrobocie, brak swobodnego dostępu do usług rehabilitacyjnych oraz niski poziom kwalifikacji zawodowych. Dlatego konieczne jest doskonalenie systemu pomocy dla osób

z niepełnosprawnością i położenie nacisku na kompleksowość świadczonych usług. Konieczne jest więc wdrażanie nowych i doskonalenie istniejących form wsparcia.

Głównym źródłem finansowania wymienionych w sprawozdaniu zadań są najczęściej środki z budżetów własnych samorządów, środki PFRON, środki pochodzące ze składek członkowskich organizacji pozarządowych, środki pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych w ramach różnych programów pomocowych.

Istotne jest, aby przy stale rosnących potrzebach i ograniczeniach finansowych, samorząd lokalny maksymalnie wykorzystał istniejące zasoby finansowe, rzeczowe i osobowe, na cele związane z zaspokajaniem potrzeb osób z niepełnosprawnością i ich rodziny. Obserwowany wzrost liczby osób z niepełnosprawnością wiąże się z koniecznością opracowania planów wsparcia związanego z łagodzeniem skutków niepełnosprawności, zwiększenia nakładów na ich rehabilitację oraz wyrównywania ich szans w środowisku lokalnym.

Mimo dobrze rozwijającego się procesu wspierania osób z niepełnosprawnością pewne obszary nadal wymagają podjęcia działań, umożliwiających korzystanie z dostępu do życia kulturalnego, sportowego, turystycznego i dostępu do komunikacji lokalnej.

Na podstawie informacji zebranych w trakcie opracowania niniejszego sprawozdania można sformułować pewne wnioski i postulaty w zakresie realizacji zadań i działań w kolejnych latach.

Należą do nich m. in.:

Poprawa dostępności do obiektów użyteczności publicznej:

- likwidowanie barier w ogólnodostępnej przestrzeni (oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących, oznakowania schodów i wejść, montowanie barierek i uchwyty, budowanie podjazdów dla osób poruszających się na wózkach o laskach i balkonikach, zwiększenie liczby wind, podnośników i platform).

Wzmocnienie aktywności w życiu społecznym:

- utworzenia mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnością;
- zapewnienie nowej lokalizacji dla Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ząbkach prowadzonego przez Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”.

Poprawa aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością:

- zwiększenie liczby warsztatów z doradcą zawodowym i psychologiem;
- umożliwienie osobom z niepełnosprawnością uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej, spółdzielniach socjalnych.
- budowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością jako dobrego, fachowego pracownika;
- zachęcanie pracodawców do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością.

Mocną stroną Programu byli pracownicy sektora pomocy społecznej, którzy wykazywali się dużą wiedzą specjalistyczną, fachowością oraz zaangażowaniem.

Dużą rolę odegrały również organizacje pozarządowe w zakresie realizacji zadań dla środowiska osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Wołominie
Agata Żędzian-Andrzejczyk

Informację opracowała – Ewelina Trochonowicz – Pracownik Biura ds. Projektów i Programów w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Nadzór nad opracowaniem prowadziła - Agata Żędzian-Andrzejczyk – Z-ca Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,

przy współpracy przedstawicieli różnych środowisk (samorządowych, pozarządowych oraz społecznych)